

Aan de leden van de raad
van de Gemeente Beekdaelen

Betreft Beantwoording art. 32
RvO vragen inzake
gebruik AWACS basis
kleinmotorige
vliegtuigen

Datum document
10 mei 2023

Datum verzending

Ons kenmerk
Z/23/188736 336979

Behandeld door
Mr. F.J.M.L.Hendriks

Geachte leden van de Raad,

Op 17 april jl. hebben wij schriftelijke vragen conform artikel 32 RvO van de fractie Groen Links Beekdaelen ontvangen met betrekking tot het gebruik van de AWACS-basis. Onderstaand treft u de beantwoording van deze vragen aan.

Vraag 1

Bent u bekend met de wijzigingen in het gebruik van de AWACS-basis?

Antwoord vraag 1

Over toenemend gebruik van de luchthaven Geilenkirchen door klein motorige vliegtuigen zijn wij helaas niet ingelicht door de basis. Dit is ook niet medegedeeld in de laatste vergadering van de Commissie AWACS Limburg van 8 maart 2023. Om deze reden hebben wij gevraagd aan de contact-personen van de AWACS-component van de basis om ons hierover te informeren. Hierover hebben wij inmiddels informatie ontvangen, die wij zoveel mogelijk betrekken bij de beantwoording van de verder gestelde vragen. Volgens deze ontvangen informatie vindt sinds december 2022 kennelijk het gewijzigd gebruik met de betreffende kleinere vliegtuigen plaats.

Vraag 2

Zou u ons willen informeren wat deze wijzigingen voor met name de bewoners van Schinveld en Brunssum tot gevolg hebben?

Antwoord vraag 2

Wij hebben op dit moment nog geen informatie hoeveel (meer) vliegbewegingen met deze kleine eenmotorige vliegtuigen op Nederlands grondgebied plaatsvinden in vergelijking tot de periode vóór december 2022. Uit de ontvangen informatie van de basis leiden wij af dat het kleinere vliegtuigen betreft die kennelijk een gewicht hebben van minder dan 6000 kg. De geluidsbelasting hiervan is niet te vergelijken met het doordringende overlastgeluid van de verouderde AWACS-boeiings. Voor de zogenoemde geluidsbelastingberekening (waarover het koninklijke Nederlands Lucht- en ruimtevaartcentrum in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat jaarlijks rapporteert, dit

rapport wordt besproken in de CAL) worden die regels toegepast voor landende en opstijgende luchtvaartuigen met een toegelaten totaal massa van 6.000 kg of meer, alsmede de luchtvaartuigen met een toegelaten totaal massa van minder dan 6.000 kg, maar meer dan 390 kg, voor zover deze luchtvaartuigen gebruik maken van dezelfde aan- en uitvliegroulers als de luchtvaartuigen van tenminste 6.000 kg, dan wel de vliegpatronen van deze luchtvaartuigen overeenkomen met die van luchtvaartuigen van tenminste 6.000 kg.

Vraag 3

Zou u ons willen informeren waarom deze wijzigingen voor het functioneren van de AWACS-basis noodzakelijk zijn?

Antwoord vraag 3

In de door ons ontvangen informatie van de basis wordt aangegeven "dat verkeersleiders, net als piloten een aantal vliegbewegingen nodig hebben om opgeleid te worden en getraind te blijven voor de taak die ze hebben uit te voeren. Als ze hieraan komen door de regulier vliegbewegingen die op de basis plaatsvinden, waaronder met de E-3A AWACS (nb. dit is een AWACS-boeiing), dan wordt inhuur niet of minder noodzakelijk. Sinds december is dit niet het geval en daarom worden er klein motorige vliegtuigen ingehuurd om aan de eisen voor luchtverkeersleiders te voldoen." Verder wordt aangegeven dat "dit niet iets nieuws of iets unieks is dat alleen voor NAVO Vliegbasis Geilenkirchen wordt gebruikt. Echter speelt op het moment het huidige laag aantal vliegbewegingen wel een rol. Voor onze eigen vliegoperaties en wetende dat NAVO Vliegbasis Geilenkirchen ook een uitwijk vliegbasis is voor vliegbasis Norwich, is het van groot belang om onze luchtverkeersleiders op het juiste niveau te houden."

Vraag 4

Zou u ons willen informeren wat deze wijzigingen betekenen voor de milieuoverlast? (we denken daarbij met name aan de geluidsoverlast en de depositie van stikstof op de omringende natuurgebieden Brunssummer heide, Teverner heide en Schinveldse Bossen)

Antwoord vraag 4

Geluidsbelasting en depositie van stikstof door de oude AWACS-boeiings is helaas een zeer vervelend gevolg van deze basis, waarvoor wij al sinds jaar en dag, samen met vertegenwoordigers van de gemeente Brunssum, aandacht vragen in onder andere de Commissie AWACS Limburg. Mede als gevolg van contacten met en aangenomen moties in de 2^e Kamer in het verleden zijn doelen gesteld om het aantal vluchten te verminderen. Op basis van de beschikbare informatie is niet aan te geven of en welke wijzigingen de wijziging heeft in het kader van milieu. Verondersteld kan worden dat deze kleine vliegtuigen een geringer effect hebben dan bij meer oefenverkeer met AWACS-boeiings.

Elektrisch vliegen met kleinere vliegtuigen wordt steeds meer gemeengoed. Wij zijn, in overleg met de gemeente Brunssum van mening, dat de kleine toestellen die worden ingezet om verkeersleiders getraind te laten zijn, ook prima elektrisch kunnen zijn. Hiermee zou de stikstofdepositie op de kwetsbare natuur bij de basis kunnen afnemen of niet toenemen en zou het woon- en leefklimaat gebaat zijn. Overigens worden door vliegclubs op de vliegbasis kleinere vliegtuigen (gewicht minder dan 2 ton) gebruikt. Deze blijven in Duits luchtruim blijkens de ontvangen informatie. Wij hebben geen indicaties dat dit gebruik is gewijzigd.

Vraag 5

Zou u ons willen informeren wat deze nieuwe vliegbewegingen voor de veiligheid van de bewoners betekenen? (De indruk bestaat dat de extra vliegbewegingen samenhangen met de mogelijkheid om op de luchthaven vlieglessen (zelfs voor particulieren) te volgen waarbij ook veelvuldig het landen en starten wordt geoefend. Hierdoor neem het risico op ongelukken boven een van de dichtstbevolkte gebieden in Europa toe.)

Antwoord vraag 5

Uit een oogpunt van overlast en veiligheid hebben wij deze vraag ook doorgeleid aan de basis. De reactie van de vliegbasis op deze vragen is "dat gestreefd wordt om ook deze noodzakelijke vluchten met kleine vliegtuigen zoveel mogelijk buiten de woonkernen en ook via de zogenaamde funnel te laten plaatsvinden en indien onvermijdelijk deze vluchten de woonkernen te spreiden waar mogelijk." Via rapportages van overtredingen (zogenaamde woonkern-offenders) in de CAL zijn wij voornemens om de vinger aan de pols te houden en verder te blijven appelleren over een juist gebruik van afgesproken vliegprocedures, zeker ook met andere vliegtuigen dan de AWACS-boeiings. Volgens de door ons ontvangen informatie (zie ook de beantwoording in vraag 4) blijven de door de aanwezige vliegclubs gebruikte vliegtuigen in Duits luchtruim voor hun vliegbewegingen.

Vraag 6

Indien u niet bekend bent met deze wijzigingen zou u dan bovenstaande vragen in de AWACS Commissie aan de orde willen stellen en ons hierover willen informeren?

Antwoord vraag 6

Wij zijn voornemens een aantal verdere vragen te stellen aan de vertegenwoordigers van de AWACS-component resp. het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat in de komende vergadering van de CAL in juni. Het stoort ons zeer dat wij niet worden ingelicht over dit soort wijzigingen in gebruik van de basis nu dit ook gevolgen kan hebben voor onze burgers en dit vanzelfsprekend leidt tot vragen. Bijvoorbeeld onduidelijk is met hoeveel meer vluchten (met kleinere vliegtuigen) dit

mogelijk leidt en welk gevolg dit kan al dan niet heeft hebben voor de geluidsbelastingberekening (zie de beantwoording in vraag 2). Het kennelijke gegeven dat luchtverkeersleiders voor hun geoefendheid zijn aangewezen op (extra te plannen) vluchten op deze basis is voor ons een nieuw gegeven dat nadere uitleg vraagt (zie de beantwoording in vraag 3). Ook hebben wij vragen over een gebruik (verduurzaming vliegoperaties) dat tot zo weinig mogelijk (extra) belasting zorgt van de natuur (stikstofdepositie) en het woon- en leefklimaat (zie de beantwoording in vraag 4).

Wij zullen een afschrift van deze brief doen toekomen aan het college van burgemeester en wethouders van Brunssum. Ook zullen wij deze brief ter kennis brengen van de commissie AWACS Limburg.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine

Dhr. ing. E. Geurts

Bijlage(n):

-